

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0111441 ปรากฏการณ์ทางภาษาและวรรณกรรมไทย
(Thai Language and Literature Phenomena)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111441 ปรากฏการณ์ทางภาษาและวรรณกรรมไทย

3(2-2-5)

Thai Language and Literature Phenomena

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pro-requisite)

ไม่มี

รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite)

ไม่มี

ปรากฏการณ์ทางภาษาและวรรณกรรมในสังคมไทย แนวทางการศึกษา การเก็บข้อมูล และฝึกวิเคราะห์

Language and literature phenomena in Thai society; guidelines for investigation; hands-on experience in data collection and analysis

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☒ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ.ดร.สมิทธิ์ชาติ พุมมา

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคเรียนที่ 1 กลุ่ม ศศ.บ. ภาษาไทย ชั้นปีที่ 4

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

มิถุนายน 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางภาษาไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนก็ตาม

1.2 สามารถวิเคราะห์-วิจารณ์ งานวิจัยหรือบทความที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางภาษาไทยในปัจจุบัน

1.3 สามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ในการทำประกอบอาชีพได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

2.1 เพื่อให้รายวิชามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

2.2 เพื่อพัฒนารายวิชาในหลักสูตรให้มีความทันสมัย

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
30	-	30	75

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สามารถติดต่อผ่านทางไลน์ เฟซบุ๊ก หรือโทรศัพท์มือถือ

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1-3	<u>หัวข้อ</u> 1. สังเขปเนื้อหาวิชา แนวทางการเรียนการสอน การวัดผล ข้อตกลงต่างๆ 2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารและลักษณะ การสื่อสารในยุคปัจจุบัน	6	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. แจกมคอ.3 รายละเอียดรายวิชา ให้แก่ผู้เรียน 2. อธิบายแนวทางการเรียนการสอน ตกลงเรื่องเกณฑ์การวัดและประเมินผล 3. บรรยายความรู้ 4. สังเกตการตอบคำถามและ การอภิปรายในชั้นเรียน 5. ผู้เรียนทำแบบทดสอบตนเองก่อน เรียน <u>สื่อที่ใช้</u> 1. มคอ.3 รายละเอียดรายวิชา 2. หนังสือ บทความ งานวิจัย 3. เอกสารประกอบการสอน 4. สื่อวีดิทัศน์ 5. แบบทดสอบก่อนเรียน	ผศ.ดร. สมิต์ชาติ พุมมา
4-8	<u>หัวข้อ</u> ลักษณะปรากฏการณ์ ทางภาษาไทย -ความหมายของภาษา -ลักษณะการใช้ภาษาแชทบน แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) -ลักษณะการใช้ภาษาใน สติกเกอร์ไลน์ -ลักษณะการใช้ภาษาในวงการ ธุรกิจออนไลน์	10	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยายความรู้ 2. รายงานผลการศึกษาค้นคว้า 3. ร่วมกันอภิปราย <u>สื่อที่ใช้</u> 1. สื่อวีดิทัศน์/Power Point 2. เอกสารประกอบการบรรยาย	ผศ.ดร. สมิต์ชาติ พุมมา

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
	-ลักษณะการใช้ภาษาในวงการ ธุรกิจออนไลน์ของเว็บเพจและ บุคคลต่าง ๆ -ลักษณะการใช้ภาษาของศิลปิน ดารา นักร้อง -ลักษณะการใช้ภาษาใน ทวิตเตอร์ -การยกตัวอย่างงานวิจัยที่ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทาง ภาษาไทย -การเก็บข้อมูลทางภาษาไทย		3. ตัวอย่างลักษณะภาษาที่เป็น ปรากฏการณ์ทางภาษาไทยที่เกิดขึ้นใน สื่อประเภทต่าง ๆ 4. บทความวิจัยหรือบทความวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทาง ภาษาไทย	
9	ไม่สอบกลางภาค			
11-12	<u>หัวข้อ</u> -ลักษณะปรากฏการณ์ทาง วรรณกรรมไทย -การยกตัวอย่างงานวิจัยที่ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทาง วรรณกรรมไทย -การเก็บข้อมูลทางวรรณกรรม ไทย - ผี ก วิ เ คร า ะ ห์ ขั ้ มู ล ปรากฏการณ์ทางภาษาไทยและ วรรณกรรมไทย	4	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยายความรู้ 2. ให้ผู้เรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย ตัวอย่างงานวิจัย 3. ตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ ของผู้เรียน <u>สื่อที่ใช้</u> 1. สื่อวีดิทัศน์/Power Point 2. ตัวอย่างบทความ/งานวิจัย 3. อินเทอร์เน็ต 4. บทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่ เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมไทยและ การเก็บข้อมูลภาคสนาม	ผศ.ดร. สมิต์ชาติ พุมมา
13-14	<u>หัวข้อ</u> ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอ ความก้าวหน้าของรายงานที่ ตนเองได้รับมอบหมาย	4	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยายความรู้ 2. ผู้เรียนนำเสนอรายงานประเด็นที่ ตนเองสนใจศึกษาค้นคว้า	ผศ.ดร. สมิต์ชาติ พุมมา

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
	ผู้สอนให้คำแนะนำเพื่อ การปรับปรุงแก้ไข		3. ผู้สอนชี้ให้เห็นข้อบกพร่องและ วิธีการแก้ไข และเทคนิคในการทำงานให้ ประสบความสำเร็จ <u>สื่อที่ใช้</u> 1. สื่อวีดิทัศน์/Power Point 2. ผลการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน	
15-17	<u>หัวข้อ</u> นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายงานที่ใกล้เสร็จสมบูรณ์	6	<u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. จัดกลุ่มอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อ ช่วยกันหาข้อสรุปเกี่ยวกับผลการศึกษาค้นคว้าที่ดีและไม่ดี 2. ให้ผู้เรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไข พัฒนา ผลการศึกษาค้นคว้า <u>สื่อที่ใช้</u> 1. สื่อวีดิทัศน์/Power Point 2. ตัวเล่มรายงานของผู้เรียน	ผศ.ดร. สมิตร์ชาติ พุมมา
	ส่งตัวเล่มผลการศึกษาค้นคว้าฉบับสมบูรณ์ก่อนสอบปลายภาค			
17-18	สอบปลายภาค			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC

- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
	-ความร่วมมือ ความตั้งใจ การมีส่วนร่วมอภิปรายในชั้นเรียน	ตลอดภาคเรียน	ประเมินรายบุคคล ร้อยละ 10
3A วิเคราะห์ภาษาที่สัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมได้	-แบบทดสอบตนเองก่อนเรียน	2	ร้อยละ 10
3B วิเคราะห์วรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมได้	-สืบค้นข้อมูลตามที่กำหนดให้และนำเสนอ (งานเดี่ยว)	4-8	ร้อยละ 10
4A เข้าใจและฝึกปฏิบัติเก็บข้อมูลภาคสนาม ทางภาษาและวรรณกรรม	-สืบค้นข้อมูลตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม จากนั้นนำเสนอแบบรูปเล่มรายงานหรือบทความวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่	15-17	ร้อยละ 50
5A สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษา วรรณกรรม และวรรณคดีไทยได้		18	
	สอบปลายภาคเรียน	17-18	ร้อยละ 20
		รวม	100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

สมิทธิ์ชาติ พุมมา. (2564). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 0111451 ปรากฏการณ์ทางภาษาไทย.

สงขลา : สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กาญจนา แก้วเทพ. (2539). สื่อสองวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา.

จรัลวิไล จรุงญโรจน์, ม.ล. (2548). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนกพร อังศุวิริยะ. (2559). ภาษากับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

พงจันทร์ ศรีทธา. (2553). สำนวนไทย (สุภาษิต คำพังเพย). กรุงเทพฯ : เสริมวิทย์.

ศิริพร มณีชูเกตุ. (2542). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สถาบันภาษาไทย, ประคอง นิมมานเหมินท์ และคณะ. (2552). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 4. กรุงเทพฯ :

คุรุสภา.

สนั่น บัณฑิติน. 2535. ภาษาไทยที่สื่อมวลชนอาจใช้พลาด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สมิทธิ์ชาติ พุมมา. (2561). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์คำสอนจากปัยยธรรมะของวัดในจังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุชุมาวดี ขำหิรัญ. (2550). ภาษาศาสตร์เชิงสังคม. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต 2520. การเขียนสำหรับสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ : ดวงกมล

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545). ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาติ พงษ์พานิช. (2538). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

สุทธิ ชาติติยะ. (2552). ศาสตร์การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อการศึกษา กรมประชาสัมพันธ์.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมไทยสมัยใหม่